UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1740. usque ad annum 1742

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1787

VD18 90119649

§. 5. Jurisdictionis Ecclesiasticæ usurpatio Regiis edictis suppressa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-67882

Visual Library

Sæc. XVIII. A. C. 1740. „buntur, ſi id noſtri fæderis bonum ac „neceſſitas poſtulaverit.

§. V.

Juriſdictionis Eccleſiaſticæ urſurpatio Regiis edictis ſuppreſſa.

Nunquam Eccleſia Gallicana concuſſionibus magis periculoſis agitata fuit, quam dum temerarios Janſenianæ factionis auſus ipſa Parlamenti auctoritas pro aris & focis fulcire adlaborabat. Tum enimvero omnia ſus deque miſcebantur, & dum poteſtas Eccleſiaſtica ſuos limites tranſiliiſſe falcemque in alienam meſſem immiſiſſe incuſabatur, viciſſim Laica poteſtas ad Sanctuarium profanas manus iniicere haud reformidabat, ad id eidem ac præprimis Parlamento Pariſienſi portam aperientibus ipſis Eccleſiaſticis; horum enim non pauci, &, quod pudendum eſt, etiam Epiſcopi, cum ſupremo Paſtore ejusque voci obedire ac ſeſe ſubiicere recuſabant, ut contra Apoſtolicam Eccleſiæ ſeveritatem ſe ſuæque ſectæ monſtra in tuto collocarent, ad ipſum Parlamenti tribunal ſupplices advolabant, hacque agendi ratione, ipſoque facto ſe ſuasque cauſſas laico huic Senatui ſubjecerunt, ac ita in laico Tribunali juriſdictio

dictionem in Eccleſiaſticos tacite agnovere. Nec otioſe hoc præpoſtero indulto Parlamentum potiri voluit; mox enim, quippe jam illo ævo jurisdictionis imperium latius præſertim in res, Perſonas & cauſſas Eccleſiaſticas protendere, ingens erat illecebra, quoscunque ab Eccleſiæ ſententia appellantes expanſis ulnis excepit, & cum hosce Eccleſiaſticos de *abuſu* laicæ poteſtatis jure redarguere poſſet, illos tanquam appellantes *ab abuſu* jurisdictionis Eccleſiaſticæ commendavit, fovit, protexit; nec hic ſtetit uſurpationis corruptela; ſemel enim impune tentato ad Eccleſiaſticorum cauſſas greſſu, Parlamentum pro vindicanda refractariorum multitudine ſibi jus ſoli Eccleſiæ proprium arrogavit, & de ipſa Sacramentorum adminiſtratione cognoſcendi, ac judicandi poteſtatem ſibi attribuit, non tamen ſine omni mordentis conſcientiæ convitio; ut ergo Parlamenti Patres uſurpatæ jurisdictionis calumniam declinarent, ajebant ſe nullatenus interiorem Sacramentorum adminiſtrationem, utpote quæ ſine controverſia res ſacra eſſet, ſed duntaxat in externam ſeu materialem jus ſibi vindicare, perinde acſi ulla Sacramentorum adminiſtratio excogitari poſſet, quæ non ſimul ac eſſentialiter externa eſſet. Nihilominus tam

Sæc. XVIII. A. C. 1740.

Synopſ. act. Cler. Gall. V. Sacram.

Sæc. XVIII. A. C. 1740.

frivolæ diſtinctionis fulcro ſubnixi de materia cum eſſentia Religionis arctiſſime conjuncta cognoſcendi auctoritatem ſibi attribuerunt. Quid enim in Religione vera ad res ſacras proximius accedit, quam ipſa Sacramentorum adminiſtratio, a primo fundatæ fidei momento Eccesiæ Miniſtris ac Judicibus reſervata? Ipſe Deus jam in veteri fœdere de lepra cognoſcendi jus & leproſos a caſtris Iſrael excludendi vel admittendi judicium ſolis Levitis eorumque miniſterio adjudicavit. Et quis credat? noviſſime in hoc ſæculo Catholici ac Regii Senatus Patres & quidem Laici, quod ante Janſeniſtarum motus contra Sedis Apoſtolicæ definitionem concitatos abhorruiſſent, nunc audacter dijudicant, pronuntiant, & definiunt, in quibus caſibus Sacramenta Parochianis adminiſtranda ſint. Quinimo ipſos etiam legitimos animarum Paſtores arrogata ſua auctoritate, adhibitis minis & pœnis compellunt, ut palam indignis, obſtinatis, ac in ſua rebellione notorie obduratis adorandum Chriſti Corpus & Sanguinem, non ſine maxima Catholicorum offenſione & Calviniſtarum ludibrio ac triumpho adminiſtrent. Et ad hanc ſacrilegam uſurpationem ac violentiam ipſa etiam ſibi a Rege Chriſtianiſſimo conceſſa Magi-

ſtra-

ſtratus auctoritate abutebantur, quod ſane ſanguineis lacrymis deplorabant probi Franciæ Præſules, qui cum ex Parlamenti decretis manifeſte intelligerent, non modo pretioſum ſacræ poteſtatis depoſitum ſibi per vim eripi, ſed etiam ſuos Miniſtros ſanctum dare canibus compelli, querulas voces & manus contra hosce uſurpatores ad ipſum ſacratiſſimum Regis tanquam Eccleſiæ Advocati ſolium extenderunt. Horum primus erat Aurelianenſis Epiſcopus, quem facti indignitas ad hunc recurſum adegit. Res ita contigit. Sæc. XVIII. A.C. 1740.

Jam anno hujus ſæculi trigeſimo primo die decima tertia Aprilis Aurelianenſis Parochus ad S. Catharinam a quodam Viro nomine Dupleix vocabatur, ut infirmæ ejus conjugi Sacramenta ſalutis propinaret: ad nutum comparet ille, ſolatur afflictam, eamque de animæ ſuæ ſtatu paterne admonet: brevi tamen ex ægrotantis declaratione agnoſcit, eam non modo a Conſtitutione, quæ pro Eccleſiæ ac Regni lege toties recepta erat, appellaſſe, ſed inſuper pertinaciter interpoſitæ appellationi ſuæ inhærere, nec ullis rationum momentis ad debitam ſubmiſſionem flecti poſſe. Igitur huic Sacramentum porrigere, conſcientiæ ſibi duxit, & admi-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sæc.XVIII
A. C. 1740

adminiſtrationem omnino differendam eſſe cenſuit. Mox Maritus ad Crimina-lis fori Præfectum cauſſam defert: hinc contra hunc Parochum judicii acta in-ſtruuntur: viciſſim vero cauſſæ Eccle-ſiaſticæ Judex, quem Galli *Promotorem* vocant, hoc negotium ad Epiſcopale fo-rum revocat: quo facto Epiſcopus præ-cepit, ut infirma ad judicium vocare-tur: ea vero nec per ſe nec per alium comparente, ex Epiſcopali Curia denuo decretum emanavit, vi cujus Parocho injunctum, ut paternis ſuis monitis in-firmam rurſus ad ſaniora reducere nite-retur, ac tandem ad Sacramenta digne recipienda diſponeret. Interim vero ad preces Mariti ac ſuæ Conjugis die decima octava Aprilis Parlamentum e-dictum evulgavit, quo ambo tanquam appellantes ab abuſu contra primam E-piſcopi ſententiam fuere admiſſi, & om-nino prohibitum, ne Epiſcopale decre-tum executioni daretur: quoniam vero Maritus in ſuo libello ſupplici infirmæ Sacramenta adminiſtrari petiit, hinc quod pejus erat, a Parlamento injun-ctum eſt, ut ſupplices ea ab ipſo Aure-lianenſi Epiſcopo peterent. Obtenta hac Parlamenti ſententia Maritus Epi-ſcopum acceſſit, a quo tamen ſuum li-bellum ſupplicem Promotori exhibere juſſus eſt: altera autem die Aurelia-nen

nenſis Epiſcopus decretum ſuum edidit, quo Paracho ad S. Catharinam injunctum, ut ab infirma vocatus, & de ejus ſubmiſſione erga Eccleſiæ leges certior factus, confeſtim eidem Sacramenta adminiſtret. Verum ejusdem Menſis die vigeſima octava Dupleix Orator a Parlamento aliud obtinuit decretum, quo declaratum, quod tam ipſe quam ejus conjux jure appellaverint a revocationis ſententia per Promotorem lata, necnon ab Epiſcopalis Curiæ ſententiis, & Epiſcopi decretis; quinimo circa adminiſtrationem Sacramentorum Parlamentum juxta priorem ſuam die decima octava Aprilis pronuntiatam ſententiam præcepit, ut Appellantes Aurelianenſem Epiſcopum convenirent ſimul etiam Parlamenti Senatores ſuo Epiſcopo (ſcilicet oves Paſtori) injunxerunt, ut quantum in ipſo eſſet, invigilaret, ne in ſua Diæceſi, quo Eccleſiæ ſtatusque tranquillitas turbari poſſet, quicquam attentaret, præſertim vero totis viribus impediret, ne Sacerdotum quispiam in Sacramentorum adminiſtratione ullam declarationem exigat circa Conſtitutionem *Unigenitus*. Hoc Laici Magiſtratus interdictum & quidem circa rem mere ſacram Epiſcopum compulit, ut Ludovicum Franciæ Regem adiret, ſupplex, quatenus utrumque hoc Parlamenti

Sæc. XVIII. A. C. 1740.

lamenti

Sæc. XVIII. A. C. 1740.

lamenti decretum irritare vellet. Æquis hujus Præſulis precibus propoſitisque Ejusdem rationibus expugnatus Rex die vigeſima ſexta Maii ſacratioris ſui Senatus edicto Epiſcopi poſtulata ad Commiſſarios remitti juſſit, ut relatione ab eis facta, quod æquum eſſet, Rex decerneret.

Paucis poſt diebus omnino ſimilis controverſia contra eundem Parochum a Caſtillonia Nobili Matrona fuit mota; res ita ſe habuit. Hæc mulier querelas ſuas ad Præfecturæ Rectores defert, qui ejus precibus anuunt, ac in rei ſtatum inquirunt: confeſtim igitur tam Parochus quam Epiſcopus in jus vocatur. Epiſcopus vero, priusquam hujus cauſſæ conditio per Parlamenti violentias pejor fieret, ad Regem ſupplex recurrit, a quo etiam die vigeſima prima Junii ſanctioris ſui Conſilii decretum obtinuit, vi cujus Regia ſua Majeſtas Epiſcopi libellum ſupplicem ad eosdem Commiſſarios in nupero decreto nominatos remiſit, eo fine, ut de toto hoc negotio ſuum judicium ferrent. Percepta tandem horum relatione Rex ſententiam die ſexta Julii pronuntiavit, vi cujus Parlamenti decretum die vigeſima octava Aprilis emanatum tanquam irritum atque nullum ea ex parte declaratum

ratum eſt, qua Parlamentum in materia ſpirituali ac Sacramentorum Epiſcopo Aurelianenſi quicquam præcipere præſumpſit: eadem quoque ſententia Rex ad ſe ſuumque Conſilium has cauſſas apud Parlamentum pendentes, proin decreta in eodem foro die decima octava & vigeſima octava Aprilis condita, ſicut & querulas preces & inquiſitionem ad præfatæ Nobilis Caſtilloniæ petitionem coram Criminalium Prætore contra Parochum factam evocavit: quod etiam dein effectui datum eſt. Sæc. XVIII. A. C. 1740.

Verum Regis hæc edicta, quantumvis veris Eccleſiæ Legibus omnino conſona eſſent, nondum tamen laicos Judices etiam inferiores refrænare poterant, quo minus in Sanctuarium involarent, & contra Sacerdotes edicta conderent, quinimo eo temeritatis prolapſi ſunt, ut propria auctoritate ſibi nequiter attributa Presbyteros conſtituerent, qui ſuæ factionis ægrotantibus Sacramenta adminiſtrarent, incaſſum reclamantibus Epiſcopis ac Parochis, cum ergo ejusmodi attentata Divinæ inſtitutioni, Hieracchiæ Eccleſiaſticæ, S. Canonibus, cunctisque Eccleſiæ legibus adverſarentur, Rex proprio motu per ſuum ſanctius Conſilium anno Chriſti milleſimo ſeptingenteſimo trigeſimo nono ho-

rum

Sæc. XVIII. A. C. 1740.

rum Judicum uſurpationem per duo decreta repreſſit.

Primi decreti occaſio erat hæc: Bajocenſis Præfectus dicti anni die vigeſima prima Aprilis contra præfatæ urbis Parochum ad S. Salvatorem mandatum edidit, vi cujus Parochus Regium Procuratorem, qui ob ſuam infirmitatem in hujus Præfecti ædibus hærebat, tempore Paſchali Sacramenta adminiſtrare, quamprimum requireretur, juſſus erat, ſecus ſi parere renueret, in dicti Præfecti curia compareret, ſuæ renitentiæ rationem cauſſamque redditurus. Attamen Rex totam hujus facti ſeriem edoctus, die vigeſima ſeptima Maii ſui Senatus edicto Præfecti mandatum irritum, nulliusque valoris eſſe declaravit, ſimulque huic Præfecto, & ceteris omnibus laicis Judicibus ſevere & ſub pæna ſuſpenſionis, aliisque pænis ſeverioribus ad terrorem aliorum infligendis ejusmodi mandata deinceps condere inhibuit, juſſitque, ut Regium hoc edictum exacte deſcriptum ad Præfecturæ acta reponatur.

Vid. ſupra tom. 26. p. 275.

Alterum Regis edictum extorſit temeritas Boularti Criminalium Præfecti & in Sennonenſi Diæceſi Villænovæ Regiæ Prætoris, qui pariter die vigeſima quinta Auguſti præfato anno mandatum

datum edidit, quo cum loci Parochus Houſſetæ Virgini periculoſe decumbenti Sacramenta adminiſtrare denegaret, propria ſua auctoritate vicini ſuburbii Parocho in mandatis dedit, ut prædictam fæminam Sacramentis morientium muniret. Verum hoc attentatum quantocius Rex motu proprio per Conſilii ſui decretum die octava Septembris emanatum repreſſit, & Prætoris mandatum, utpote ab incompetente Judice ac foro datum, tanquam impium attentatum adverſus jura ſacræ jurisdictionis, penitus irritum nullumque declaravit, dictumque Præfectum per trimeſtre omnibus officii ſui functionibus, interdixit. Sæc. XVIII. A. C. 1740.

Eodem anno ſupremus Aureljanenſis Præfecturæ Prætor plura condidit decreta, quibus indicta etiam temporalium bonorum privatione Capitulum Cathedrale compellere attentabat, ut Sellierio ejusdem Eccleſiæ Canonic oad mortem decumbenti Sacramenta adminiſtraret: huic vero mandato, cum a judice incompetente emanaſſet, Capitulum morem gerere conſtanter recuſavit, quapropter vi prioris edicti a præfato Prætore promulgati omnes Capituli redditus intercipiuntur. Attamen Aurelianenſis Epiſcopus Capituli ſui ju-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

ra defenſurus, juncta opera a præſ
tis edictis omnibusque inde ſecutur
utpote a Judice incompetente attentat
provocavit. Comperta hac appellation
Selliera Canonici Neptis ad Pariſien
Parlamentum recurrit, quod etiam ej
appellationem tanquam ab abuſu pr
pter Capituli provocationem interpoſ
tam recepit. Aſt Franciæ Rex die de
cima tertia Novembris per ſecretio
ſui Senatus ſententiam appellation
tam ſimplices quam ab abuſu interp
ſitas & apud Pariſienſe Parlamentu
pendentes ad ſe evocavit, moxque
tera ſententia die decima octava Mar
anno Chriſti milleſimo ſeptingenteſim
quadrageſimo interim occupata præ
fati Capituli bona a ſequeſtro liberari
reſtitui præcepit, & Prætori ſub pæn
pro merito culpæ infligendis inhibu
ne deinceps ejusmodi edicta conde
præſumeret. Quomodo autem ide
Religioſiſſimus Rex hac in cauſſa d
ſexta Septembris mentem ſuam dec
rarit, jam ſupra retulimus.

§. VI.

Levis contentio inter Papæ Nunti & Colonienſem Magiſtratum.

Jam per plures annos diſſenſio int
Curiam Romanam & Colonienſ
Ma

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN